Dítě a domácí povinnosti

Nejenže vám jejich pomoc ušetří čas, ale zároveň je skvěle připravíte do života. **Děti, které jsou odmalička zvyklé pomáhat, jsou v životě mnohem samostatnější.** Vytvořte si proto doma systém organizace, který vám pomůže a děti naučí, jak správně fungovat.

Největším omylem je myslet si, že budete své ratolesti radši opečovávat než je vést k samostatnosti. Cílem výchovy má být naučit děti různým dovednostem adekvátním věku. **Vlivem nedůsledné výchovy si děti postupem času osvojí líné návyky, kterých už je jen těžko zbavíte.**

Už když je dítěti rok a půl, zvládne základní úkoly, které se podobají spíš hře, ale později je dítě začne vnímat jako povinnost. Zhruba od tří let děti lákají všechny činnosti, které dělají dospělí. **Zprvu vám možná bude připadat, že zapojení dětí do úklidu vás zdržuje a spíše přidělává práci, ale vydržte a dítě nekritizujte. Naopak ho vždy povzbuzujte a za odvedenou práci chvalte.** Malé děti se vyloženě dmou pýchou, když maminka projevuje nadšení z jejich vykonané práce. Když prcka navíc pochválíte před babičkou nebo tátou, bude se tetelit blahem a příště pomáhat s o to větším nadšením.

Máte doma puberťáka? Pak jste asi ta jediná, kdo vidí, že už vám doma pomalu běhají krysy, nicméně vaši potomci považují úklid za záležitost podružnou a nepodstatnou, vyloženě za ztrátu času. Vaši neutuchající činnost už ani nevnímají. **Pokyny typu „ukliď si ten bordel“ na školáky příliš nezabírají. Musíte formulovat přesně.** Nejlépe jim seznam prací bod po bodu napsat. **Když potomkovi poněkolikáté zopakujete, co po něm chcete, a on to udělá, pochvalte ho.** Stiskněte zuby a nekritizujte kvalitu jeho práce. Je vám sice jasné, že vysavačem objel konferenční stolek a na umyvadle zbyl čistící přípravek, ale neřešte to! Když mu vynadáte a půjdete to po něm předělat, příště se vám na práci z vysoka vykašle.

Nepodplácejte své děti

Volte jinou než peněžitou formu odměňování. Slibte dětem, že jim uvaříte oblíbené jídlo, vyrazíte na hřiště nebo jim kupte zmrzlinu či oblíbené gumové medvídky. V předškolním věku je dítě schopné pomáhat s vařením, vynášet koš i ustlat postel. **Školáci už jsou poměrně samostatní, zvládají si připravit snídani, nakoupit, vyluxovat, a někteří dokonce i uvařit.** Hlavně je však nemotivujte tím, že jim zaplatíte. Mohlo by se vám to časem pěkně vymstít. Odborné výzkumy potvrzují, že když skupina dětí dostala něco za úkol pod příslibem odměny, znovu už se pomocníkům do práce nechtělo. Druhá parta dětí odměněna nebyla, přesto úkol splnila znovu a dobrovolně. Pomáhání je dětem blízké odjakživa. Sotva se naučí chodit a mluvit, už chtějí pomáhat s úklidem nebo vařením.

Ve skutečnosti jejich pomáhání znamená „já budu s mámou dělat to, co ona“. V podstatě jde o hru, při které v dětech budujete pocit užitečnosti. Pro děti je určitě dobré, když mají doma nějaké povinnosti. Cítí se tím důležité, rozvíjí se u nich pocit sounáležitosti s rodinou, zodpovědnost, schopnost plánovat čas. Ovšem je důležité uvědomit si, co je pro jaký věk vhodné.

Tříleté děti zvládnout uklidit po sobě hračky nebo zamést drobečky na zemi. Ty starší si zase mohou vzít za svoji povinnost prostřít k obědu či k večeři, zalít květiny, pověsit prádlo nebo nakrmit domácího mazlíčka. **Děti nesmíme přetěžovat a jejich povinnosti musí být přiměřené věku, schopnostem a situaci.** Nenecháme například tahat osmileté díte nákup, pod kterým se prohýbá až k zemi. Pokud jde o dobu vhodnou k přidělení domácích povinností, tak to je v podstatě doba předškolní. Děti školního věku by už nějaké domácí povinnosti rozhodně mít měly. Důležité přitom není ani množství povinností, ani samotný druh práce.

Důležitá je domluva

U všech povinností ale platí, že by bylo dobré se s dětmi na nich domluvit. Tak například školák, který nesnáší mytí nádobí, může doma vyluxovat, vzít si na starost myčku nebo pověsit prádlo. Některým rodičům se nechce dávat dětem domácí práce, zvlášť když už jim spoustu času zabírají úkoly do školy a mimoškolní aktivity. Nicméně **dětem domácí práce jen prospějí**. Například jim **pomáhají rozvíjet osobnost**.

U dětí, které dělají domácí práce, je větší pravděpodobnost, že jim dobře půjde škola. A není se čemu divit. **Když dítě doma pomáhá, posiluje si tím sebedůvěru, sebeovládání a odhodlání.** Někteří lidé si všímají, že když se doma od dětí očekává pomoc s různými pracemi, je pravděpodobnější, že se budou v dospělosti věnovat aktivitám prospěšným pro společnost. To není překvapující, protože **domácí práce děti učí, aby nemyslely v první řadě na sebe, ale na druhé**. Když se od dětí nic neočekává, získají pocit, že jsou tady proto, aby jim druzí sloužili. Nenaučí se, že v životě budou muset být zodpovědní a tvrdě pracovat.

A další plus. **Když děti doma pomáhají, pochopí nejenom to, že jsou důležitou součástí rodiny, ale i to, že mají vůči rodině určitou odpovědnost.** Něco takového nepochopí, když rodiče kladou větší důraz na jejich mimoškolní aktivity než na domácí práce.

Co se v mládí naučíš...

To platilo kdysi a platí to i dnes. Uklízení má většina z nás dospělých zařazeno v kolonce nepříjemných

životních činností. Shodneme se na tom, že převažují lidé, kteří úklid považují za nutné zlo, bez kterého se ovšem nedá přežít. A v tomto duchu vychovávají i své děti. O nezbytnosti úklidu se snaží naše potomky přesvědčit dokonce i výrobci hraček. **Vysavače, smetáky a jiné vybavení hodné profesionální úklidové komory jim nabízí v podobě hraček.** Samozřejmě to neznamená, že dáme ročnímu dítěti vysavač do ruky, aby vysálo celý byt. Nicméně hrou mu můžeme vysvětlit, že všechny věci, včetně jeho hraček, mají své místo a nemůžou se jen tak někde povalovat.